

**Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes
Sociālās drošības apakšpadomes sanāksmes
PROTOKOLS**

Attālināti MS Teams

2024.gada 18.septembrī

SANĀKSMI VADA: Arkādijs Suškins, darba devēju puse

PIEDALĀS:

no valdības puses:

Ingus Alliks, Labklājības ministrijas (LM) valsts sekretārs

Diāna Jakaite, LM valsts sekretāra vietiece

Ludis Neiders, Ekonomikas ministrijas Analītikas dienesta ekonomists

Aldis Dūdiņš, LM Sociālo pakalpojumu un invaliditātes politikas departamenta direktors

no darba devēju puses:

Arkādijs Suškins, Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) padomes loceklis;
biedrības "Cēsu uzņēmēju klubs" pārstāvis

Agita Hauka, Latvijas Zemnieku federācijas Valdes priekšsēdētāja

Ingrīda Rone, AS CleanR grupa

no arodbiedrību puses:

Anda Grīnfelde, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) priekšsēdētāja vietiece

Rita Pfeifere, Latvijas Industriālo nozaru arodbiedrības priekšsēdētāja

Liene Janeka, Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības juriskonsulte

Vladimirs Novikovs, Latvijas Dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrības
Tehniskās struktūrvienības vadītājs

Linda Romele, LBAS eksperte, aizvieto Lailu Ābolu

pārējie dalībnieki:

Egils Baldzēns, LBAS priekšsēdētājs

Mārtiņš Svirskis, LBAS Eksperts tautsaimniecības jautājumos

Natālija Preisa, LBAS Eiropas tiesību un politikas dokumentu eksperte

Anete Neilande, LDDK, juriste, darba tiesību eksperte

Pēteris Leiškalns, LDDK Sociālās drošības un veselības aprūpes eksperts

Andris Bite, LDDK prezidents, SIA "Karavēla" valdes loceklis un līdzīpašnieks

Ināra Pētersone, LDDK viceprezidente, Veselības aprūpes darba devēju asociācijas
izpilddirektore

Kaspars Gorkšs, LDDK ģenerāldirektors

Ilmārs Šņucins, Finanšu ministrijas Valsts sekretāra vietnieks nodokļu, muitas un
grāmatvedības jautājumos

Ieva Juhņēviča, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā
eksperte

Lelde Ķikute, Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Darba tirgus departamenta vietiece
– Karjeras un darba meklēšanas atbalsta nodaļas vadītāja

Dace Lūse, NVA ESF Plus projekts "Atbalsts labākam un ilgākam darba mūžam"

Olga Iljina, LM Darba tirgus politikas departamenta vecākā eksperte

PROTOKOLĒ: Kristīne Zirnīte, LM Sociālās apdrošināšanas departamenta vecākā eksperte
Sanākumi sāk plkst. 13:00.

Darba kārtībā:

1. Jautājums par pensionāra neapliekamo minimumu, tā izmaiņas nākamajiem gadiem un par vecāku atbalsta palielināšanas iespējām 2025.gadā.
2. Direktīvas, lai veicinātu līdzsvarotāku dzimumu pārstāvību biržā kotēto uzņēmumu valdēs, pārņemšanai piedāvātais redzējums Latvijā.
3. Iekšējo darbaspēka rezervju aktivizēšana: jauniešu agrāka iesaiste un pirmspensijas/pensijas vecuma darbinieku noturēšana darba tirgū.

1. jautājums

Jautājums par pensionāra neapliekamo minimumu, tā izmaiņas nākamajiem gadiem un par vecāku atbalsta palielināšanas iespējām 2025.gadā

Darba kārtībā tika iekļauts papildus pēc LBAS un LDDK aicinājuma.

Par jautājumiem dalībnieki izsakās un diskutē.

I.Pētersone vērš uzmanību, ka jautājums par strādājošo vecāku pabalsta apmēra palielinājumu uz 75% NTSP Budžeta un nodokļu apakšpadomes 17.septembra sēdē netika skatīts nesaprotamu iemeslu dēļ. Iepriekš NTSP sēdē, visām trīs pusēm vienojoties, tika akceptēts kompromisa variants palielināt strādājošo vecāku pabalsta apmēru. Pieņemtais lēmums ir saistošs un spēkā esošs. Ir svarīgi ka bērna vecāki ātrāk atgriežas darba tirgū, nezaudējot savu profesionālo kvalifikāciju.

Ņemot vērā kritisko darbinieku trūkumu, vērtīgi noturēt ir arī strādājošos pensionārus darba tirgū.

D.Jakaite informē, ka LM tika virzīta iniciatīva ar 2025.gadu paaugstināt bērna kopšanas pabalstu, kas nav ticis pārskatīts vairākus gadus, uz 377 eiro. Rezultātā būtu finansiālais ieguvums visām ģimenēm ar bērniem.

I.Šnucins ziņo, ka 2025.gada nodokļu izmaiņās tiks virzīts paaugstināt pensionāra neapliekamā minimumu uz 1000 eiro mēnesī, kas būs būtisks ieguvums pensionāriem. Salīdzinot ar šā brīža situāciju, 2025.gadā nodokļi samazināsies pensionāriem ar ienākumiem ap 4 200 eiro mēnesī.

Nolemts:

1. Sociālo partneru (LDDK un LBAS) pārstāvji vienojas, ka NTSP pieņemtie lēmumi ir saistoši un budžetā virzāms priekšlikums – ar 2025.gadu palielināt strādājošajiem vecāku pabalsta saņēmējiem izmaksājamo pabalstu uz 75% no piešķirtā pabalsta apmēra.
2. Pieņemt zināšanai, ka sociālie partneri (LDDK un LBAS) sagatavos kopīgu vēstuli adresētu Ministru kabinetam (MK) līdz 19.septembra MK sanāksei, vienlaikus norādot iespējamās kompensējošos pasākumus, lai īstenotu strādājošo vecāku pabalsta izmaksājamā pabalsta apmēra paaugstinājuma uz 75% nodrošināšanai.
3. Pieņemt zināšanai, ka LM ir izvirzījusi prioritāti par bērna kopšanas pabalstu celšanu, kas ir efektīvs ieguldījums visu ģimeņu ar maziem bērniem labklājības celšanai.

4. Visas trīs dalībpusēs piekrīt, ka ar 2025.gadu pensionāru nepaliekamais minimums ir 1000 eiro.
5. Finanšu ministrijai budžeta pārskatīšanas procesā izvērtēt iespēju piesaistīt arī sociālos partnerus.

2. jautājums

Direktīvas, lai veicinātu līdzsvarotāku dzimumu pārstāvību biržā kotēto uzņēmumu valdēs, pārņemšanai piedāvātais redzējums Latvijā

Ziņo: I. Juhņēviča

Ziņotājs dalās ar informāciju par Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas (ES) 2022/2381 mērķi. Līdz 2026. gada 30. jūnijam uzņēmumiem jāsasniedz viens no šiem mērķiem: (1) nepietiekami pārstāvētā dzimuma pārstāvji ieņem vismaz 40% no direktoru amatiem bez izpildpilnvarām;

(2) nepietiekami pārstāvētā dzimuma pārstāvji ieņem 33% no visiem valdes un padomes amatiem. Pielikumā prezentācija “*Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas (ES) 2022/2381 par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotētu uzņēmumu direktoru vidū un saistītiem pasākumiem pārņemšanas procesā*”.

Nolemts: Pieņemt zināšanai LM pārstāvja sniegto informāciju.

3. jautājums

Iekšējo darbaspēka rezervju aktivizēšana: jauniešu agrāka iesaiste un pirmspensijas/pensijas vecuma darbinieku noturēšana darba tirgū

Ziņo: L.Ķikute, D. Lūse

Ziņotāji ziņo par vidējo bezdarbnieka portretu jauniešu grupā (15-24g.) – sieviete, vairākums ir bezdarbā līdz sešiem mēnešiem, izteiktāk personas ar vispārējo vidējo izglītību un pamatizglītību, veido ap 7% no reģistrēto bezdarbnieku kopskaita. Bezdarbnieka portrets pirmspensijas vecumā (59-64 g.) – sieviete, vairākums ir bezdarbā līdz 12 mēnešiem, izteiktāk personas ar profesionālo vai vispārējo vidējo izglītību, turpat trešdaļa ir ilgstoši bezdarbā, veido ap 15% no reģistrēto bezdarbnieku kopskaita.

Uzsākts ESF PLUS projekts “Atbalsts labākam un ilgākam darba mūžam” – atbalsts darba devējiem un nodarbinātajiem, īpaši nodarbinātajiem vecumā no 45 gadiem.

A.Grīnfelde atzīmē, ka jāņem vērā jauniešu un pirmspensijas kā arī pensijas vecuma iedzīvotāju daļa veido turpat trešdaļu no valsts iedzīvotājiem. Paliek aktuāls jautājums – vai ir apzinātas un pienācīgi izvērtētas visas iespējas dažāda vecuma iedzīvotāju pilnvērtīgākai iesaistei darba tirgū.

Nolemts: Pieņemt zināšanai NVA pārstāvju sniegto informāciju.

Sanāksmi slēdz plkst.15:50.

Sanāksmes vadītājs:

A.Šuškins

Sanāksmes protokolētājs:

K.Zirnīte